

Cal Xacó

Sant Salvador de Guardiola

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Raval del Sellarès
Emplaçament	Ctra.vella d'Igualada (C-37 z), poc abans del km. 86 camí del raval del Sellarès, direcció N-W.
Alçada:	306
Coordenades:	
Latitud:	41.68313
Longitud:	1.7591
UTM Est (X):	396722
UTM Nord (Y):	4615339

Classificació

Número de fitxa	08098-209
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Popular Contemporani
Segle	XVIII-XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Tot el conjunt pateix un cert abandonament. La construcció de la pallissa amenaça ruïna.
Protecció	Legal
Observacions protecció:	Catàleg de masies (núm. 094)
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08097A0130006000000EX
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dc., 21/10/2015 - 02:00

Descripció

Casa de pagès emplaçada al raval del Sellarès. Ha conservat molt parcialment la tipologia i volums originaris, ja que més de la meitat de l'edifici s'ha reformat o pràcticament reedificat amb una construcció de característiques totalment alienes a l'estil tradicional. El conjunt consta de dues construccions separades: una pallissa de dimensions força grans, a ponent, probablement la part arquitectònicament més interessant, i el cos residencial, a llevant. Aquest últim és una construcció amb planta en forma de L que té adossat un cobert més baix al costat nord. L'edifici es troba emplaçat a l'extrem d'un altiplà, en un terreny amb fort desnivell, de manera que al costat de ponent consta de tres nivells mentre que, a llevant, només té els dos superiors. Totes les façanes s'han arrebossat amb ciment i les obertures s'han refet completament, de manera que no ha quedat gens visible la part d'obra antiga que s'hagi pogut conservar. La façana de llevant compta amb dues amplies balconades.

Pel que fa a la pallissa, es tracta d'una construcció de planta rectangular però molt irregular, en part feta amb pedra i en part amb maó, cosa que deixa entreveure diferents fases constructives. Es troba sobre un terreny terrassat amb marges de pedra seca, i pel costat de migdia té un nivell semisoterrani, amb diferents portes. Actualment la construcció es troba en estat molt precari.

Segons tradició oral, tot el subsòl de cal Xacó està ple de mines. També la masia propera de can Batlle té diverses galeries subterrànies. Sembla que el motiu és que hi buscaven carbó, ja que en aquesta zona es poden apreciar algunes betes d'aquest mineral.

Observacions:

Informació oral facilitada per Marc Sellarès.

Història

Aquesta és la casa més antiga i la que va donar nom al raval sorgit en aquest sector. Sobre l'origen de cal Xacó, però, no en tenim dades concretes. Podria ser una masia iniciada al segle XVII o XVIII. El raval del Sellarès es va originar a mitjan segle XIX quan els propietaris de cal Xacó, de cognom Sellarès, van començar a vendre peces de terra perquè s'hi edificuessin cases. Els beneficiaris d'aquestes noves cases eren els fills segons d'algunes masies de la zona. Segons sembla, els propietaris de cal Xacó havien perdut la seva fortuna i es van veure obligats a vendre aquests terrenys. Segons font orals, l'any 1850 va néixer Anton Sellarès Vila, hereu de cal Xacó, el qual va tenir diversos germans d'una altra mare. A cadascun els hi va donar una casa: Cal Valentí Xacó (ara ca la Tereseta, en aquest mateix raval), cal Jepet Xacó (ara cal Jepet) i cal Joan Xacó. Les dues últimes són emplaçades al poble de Guardiola.

Bibliografia

Diputació de Barcelona; BERRY SAR, S.L. (2010). Pla especial de catalogació de masies i cases rural en sòl no urbanitzable. Ajuntament de Sant Salvador de Guardiola (núm. 094).

